

כיתה
ו'

"קמחא דפסחא"

על קצה המזלג

כאזה על נתינה לנצרכים והשפעותיה על שמחת החג

הרמ"א בהלכות הפסח כותב: "ומנהג לקנות מעות חיטים לחלקן לעניים לצורך פסח". הקשר בין כל חלקי העם והשפעתו על שמחת החג - מבוטאים בהלכה זו. הימים הללו שבין פורים לפסח - ימים של "שואלין ודורשין" מאירים את המחויבות החברתית העמוקה החלה על כל אחד ואחת לקחת חלק במפעל הנפלא הזה של עם ישראל - מפעל "קמחא דפסחא". הנתינה מתוך ערבות הדדית והדאגה לכך שכל יהודי יגיע אל החג ברחבות ומתוך שמחה, מוטלת על כל יחיד ויחיד והוא מקיימה באופן מעשי בתיתו מעות ל"קמחא דפסחא".

מטרות

- בירור משמעותה של הנתינה לנזקקים בערב פסח כיסוד בהשקפה היהודית.
- בחינת יישומה של נתינה לנזקקים בעולמן של התלמידות בערב פסח ובשאר ימות השנה.

מודל ההפעלה

מהלך לבירור הזדמנויות לנתינה לנצרכים, ובחינת יוזמות מעשיות ליישומן בחיי התלמידות.

בס"ד

"כל אחת מצטרפת למפעל"

אני _____

מכיתה _____

בבית-ספר _____

מתכונת בלי נדר להצטרף למפעל הרחמים בכך ש:

(1) _____

(2) _____

(3) _____

על החתום _____

במליאה

מצטרפים למפעל

ח' רזנברג

קראנה את הסיפור "מצטרפים למפעל" / ח' רזנברג

השווינה בין "מפעל הרחמים" למפעלי תעשיה קיימים. מה הם ההבדלים ביניהם ומה הן נקודות הדמיון.

דונו ביניכן על אודות:

- תפיסת העולם של אלי ביחס לנתינה מול תפיסת עולמו של ברוך ביחס לנתינה.
- האופן אשר בו התבטאה תפיסת עולמו של כל אחד מהם בחיי היום-יום.
- שמנה לב לרגשות אשר ליוו כל אחד מהם בהתנהגותו בתחום הנתינה.
- בדוקנה את התגובות האפשריות של החברה להתנהגותו של אלי, ולחלופין - לזו של ברוך.

אלי	ברוך	
		תפיסת עולם ביחס לנתינה
		ביטויים התנהגותיים בחיי היום-יום
		רגשות נלווים
		תגובות הסביבה

הידעתן?

כאשר יהודי נותן לחברו, מאיר לו פנים, חושב על חברו ורוצה להיטיב עימו, הוא הולך בדרכי הבורא יתברך.

- שוחחנה על החלטתו של אלי באשר להצטרפותו למפעל בעתיד - התייחסנה לקשיים העומדים בדרכו.
- הצענה לאלי רעיונות מעשיים לשינוי ההתנהגות אשר יקלו עליו את ההצטרפות למפעל.

מעגל רביעי: מעגל החיים היהודי - נקודות ציון בלוח השנה: פסח

ו'

מפתח הלב
החינוך לחיים בחברה

מפתח הלב - תוכנית חברתית-ערכית לבתי-הספר היסודיים לבנות במגזר החרדי
משרד החינוך, המחוז החרדי והמחלקה לחינוך לחיים בחברה באגף לחינוך יסודי

חשבי בעקבות קריאת הסיפור כיצד תוכלי גם את להצטרף למפעל הרחמים.
 כתבי לפחות שלוש משימות בשלושה תחומים שונים שביכולתך למלא כדי להצטרף
 למפעל הרחמים.

"כל אחת מצטרפת למפעל"

בס"ד

אני

מכיתה

בבית-ספר

מתכוונת בלי נדר להצטרף למפעל הרחמים בכך ש:

(1)

(2)

(3)

על החתום

שתפנה את חברות הקבוצה על אודות הדרך שבה אתן מתכננות להצטרף למפעל הזה.

לבנות הקבוצה המאזינות:

- שמנה לב לקשיים העלולים לעמוד בדרכה של חברתכן בבואה ליישם את הדברים שעליהם כתבה בכרטיס.
- הצענה רעיונות אשר יכולים להקל על כל אחת מחברות הקבוצה את ההצטרפות ל"מפעל הרחמים".
- רכזנה בקבוצה מסר מהסיפור ונסחנה אותו במשפט אחד (אפשר גם באמצעות ציטוט מהסיפור).
- רשומנה את המסר כפי שלמדה אותו קבוצתכן על גבי כרזה.
- בדוקנה הצעות שונות להצטרפות ל"מפעל" - במעגל של כלל ישראל ועזרה לקהילה - בהקשר ישיר לחג הפסח, קמחא דפסחא.

מפתח הלב
החינוך לחיים בחברה

מפתח הלב"ב - תוכנית חברתית-ערכית לבתי-הספר היסודיים לבנות במגזר החרדי
 משרד החינוך, המחוז החרדי והמחלקה לחינוך לחיים בחברה באגף לחינוך יסודי

במליאה

מהלכה למעשה

הצגת הכרזה של כל קבוצה לפני שאר בנות הכיתה.
כל קבוצה תציג את הרעיון שלה להצטרפות למפעל באמצעות עזרה לקהילה בערב פסח.

לדוגמה:

- איסוף בגדים משומשים באופן מרוכז בשכונה והעברתם למוקדי איסוף של ארגוני חסד.
- תיקון בגדים והכשרתם ללבישה חוזרת.
- איסוף בקבוקים ריקים למחזור ושימוש בתמורתם לצרכים של חסד - כמו קופת הכנסת כלה, קרן גמ"ח לתלמידות נצרכות, ועוד.
- העברת כלים וחפצים שונים לתרומה למשפחות.
- ארגון קייטנה לילדי השכונה בשעות אחר הצהריים.

גם אני יכולה לתרום לקהילה:

**חשובנה על פעולה מעשית דרכה תוכלו לתרום
באופן אישי לקהילה בערב פסח המתקרב,
קבלנה לכך אישור מההורים
והתכוונה להציג את הרעיון שלכן בפני בנות הכיתה בשיעור הבא.**

מעגל רביעי: מעגל החיים היהודי - נקודות ציון בלוח השנה: פסח

ו'

מפתח הל"ב
החינוך לחיים בחברה

מפתח הל"ב - תוכנית חברתית-ערכית לבתי-הספר היסודיים לבנות במגזר החרדי
משרד החינוך, המחוז החרדי והמחלקה לחינוך לחיים בחברה באגף לחינוך יסודי

מצטרפים למפעל

ח' רזנברג

"אלי, רוצה כוס קפה?" - שאל אותו מרדכי.

"כן, תודה. כפית גדושה ושתיים סוכר. הרבה חלב" ענה אלי.

כוס הקפה הגיעה אחרי רגע. אלי לגם מהמשקה החמים והנעים. בפנקסו הדמיוני נרשם באותיות ברורות: "מרדכי הכין לי קפה ביוזמתו, וגם הגיש. עלי לזכור להכין ולהגיש לו בערב או מחר בבוקר תה". רק כך היה יכול אלי ליהנות מן הקפה, כי כל עוד לא סיכם בינו לבין עצמו איזו טובה ישיב על הטובה משהו בו לא היה רגוע. יש לו גם פנקס אמיתי, דפים כרוכים בכריכה קשיחה ואפורה. הפנקס הזה מונח בתא שבחדרו. שם מחושבים חשבונות רבים שאלי מייחד זמן והשקעה לעריכתם המדוקדקת במחשבון מוחו ולבבו.

"הזמינו אותי? אזמין גם אני. ויתרו לי? אוותר. למדו איתי? אלמד עם. סירבו? אסרב. הרחיקוני? כמובן שארחיק. קרבוני? אמדוד את שיעור הקרבה המדויק מבחינת הזמן, העוצמה והגבולות, ובמידה הזו - לא פחות ולא יותר - אקרב. גילו לי סוד, אפקיד גם את סודי. לא סיפרו לי, לא אשתף. קנו לי מתנה, ארכוש גם אני שי. דילגו על יום הולדתי, גם אני אדלג. דיברו בשבחי, אהלל גם אני. לא דיווחו לי על הזדמנות מיוחדת, גם אני לא אספר כאשר אדע על אחת כזו". הכול מחושב, הכול מושב, אין חריגה לשום כיוון. כל רואה חשבון היה מתברך במאזן מדויק שכזה. טור מול טור, אין נע ואין זע.

לא תמיד התנהג כך אלי. לא תמיד ניהל חשבונות מרובים ודקדקניים ביחסיו עם הבריות. בגיל ארבע-עשרה כאשר למד בישיבה קטנה, קרה משהו שהביא אותו לתפקיד "רואה החשבון של עצמו", שממנו לא סר ולא זז. בחורים רבים בישיבה חלו בשפעת קשה. פרצה מעין מגפת חורף, שלוותה בחום גבוה, בשיעולים מכבידים, בצינון מעצבן ובאפס יכולת לשבת בהיכל הלימוד ולהגות בתורה. הווירוס היה חריף אך מהיר. רוב הבחורים החליטו שלא לנסוע הביתה אלא להתגבר על החולי בחדריהם שבפנימיית הישיבה. אלי היה מהבודדים שלא נדבק בשפעת. הוא למד בהיכל שהיה דליל בבחורים, והשתדל ללמוד ביתר-התמדה מהרגיל, מעין רצון למלא את מקום החסרים. בין הסדרים וגם לפנייהם ואחריהם, נעשה אלי מעין "אח רחמן" לחבריו החולים. הוא רץ מחדר לחדר, התעניין וסיפר, הגיש כוסות תה והביא אקמולים. בהקשבה ובידידות הבחין אלי בצורכי החולים. הוא קנה וחילק ממחטות נייר רך מיוחד עם ניחוח אלוורה, הציע קלטות שיעורים ושירים לשמיעה, ולא התעייף מן העזרה הרצופה ומהשירות לחברים.

אלי נרדם מאוחר בלילה לאחר שסעד את החולים בשתי הקומות, וקם מוקדם בבוקר כדי להביא משקה חם לחבר חולה עוד לפני התפילה. בין התפילה לסדר הבוקר הזיע בהתרוצצות בין החדרים משמח וסועד. עצם האכפתיות - יש בה כדי לעודד ולקרב את ההחלמה. על ארוחת הבוקר דילג לגמרי, ובארוחת הצהריים הסתפק בישיבה של עשר דקות ליד השולחן, כשהוא אוכל שתי פרוסות לחם וגומע מרק. מיד אחרי ברכת המזון לפני הסדר הבא, פנה לחבריו והציע את עזרתו. במאור פנים עשה זאת, במסירות ובחברות.

ואז, נדבק גם אלי בשפעת. היה זה אחרי שרוב הבחורים החולים הבריאו. אלי ועוד שניים מחבריו היו האחרונים שנדבקו במגיפה. "תחזור הביתה אלי?" - שאלה אימא בדאגה. "לא, אני נשאר בישיבה" הוא ענה לה. "ומי יטפל בך?" התענינה האם המסורה. "אל תדאגי, אימא" הרגיע אותה אלי בענוות חן, "יהיו לי הרבה מטפלים, הרבה". "באמת?" - שמחה האם, "כן" השיב אלי בקול משוכנע.

לא, זה לא קרה באמת. הבחורים החולים שהבריאו רצו מאוד לחזור לסדר הלימודים הרגיל שלהם, ולהשלים את מה שהחסירו. הם לא שמו לב שהחבר שלהם, מיטיבם בימי המחלה, מצונן ומשתעל, חומו גבוה וראשו כבד. אולי בימי חוליים הרגישו רע כל כך, שלא הצליחו להבחין במסירותו של אלי כלפיהם. בריכוז המאמצים שלו כדי להיטיב את תחושתם אפשר ששכחו, אולי התעצלו, כך או כך - שכב אלי מסכן ובודד בחדרו. בחור אחד הביא לו תה בצהריים, שני הציע אקמול למחרת בבוקר, שלישי איחל "רפואה שלימה" בערב. שום

משב של הכרת הטוב, אפילו לא חלקית, וזאת, אחרי התמסרות גדולה ומרשימה על-פי כל קנה מידה.

השפעת עברה אחרי חמישה ימים, אבל העלבון נשאר. אלי קם ממחלתו ממורמר ונפגע. ההחלטה הבשילה בו לבדה, כאילו בלי מעורבות של מחשבה. היא קמה והתייצבה בתודעתו - "מהיום אין מתנות חנים, אני לא מוכן להיות מנוצל. לא אגיע שוב למצב שבו אני משקיע את כוחותיי, זמני ומרצי, וכשאני זקוק לקצת עזרה לא מגישים לי אותה. מהיום הכול בחשבון. למי שמתייחס אלי יפה - איני נשאר חייב - אני משיב תודה. מי שלא מתייחס - לא יקבל יחס. מי שמתייחס אלי גרוע אמצא דרך להשיב לו. הגם שאשתדל לא לעבור על איסור נקמה. אני לא מתכוון להיות זה שגומל חסדים ולא מתוגמל על-יד האנשים, זה שנותן את עצמו ואינו מקבל. 'ונתנו' - כך אמרו עוד בחיידר - היא מילה הנקראת בשני הכיוונים: מימין לשמאל וגם משמאל לימין. אני דואג לעשות 'ונתנו' למי ש'ונתנו' לי, דואג ומחשב. בואו חשבון".

"ביום שלישי הכנסת ספר תורה לזכרו של סבא שלי", מספר צביקה. "קבענו במיוחד ב'בין הזמנים', כדי שהבחורים יוכלו להשתתף מבלי לגרום לביטול תורה".

"אני אבוא בעזרת השם".

"בטח אבוא".

"תודה שהזמנת".

כך החברים, אבל לא אלי. בפנקס שלו רשום שהוא הזמין חברים לסעודת הודיה שערך אבי אחרי הניתוח וצביקה לא הגיע, על-אף שהיה זה במוצאי שבת והיה אפשר להגיע. "לצביקה לא היה מספיק חשוב להתאמץ בשבילו? לאלי לא מספיק חשוב להתאמץ בשבילו!" מידה כנגד מידה, הכנסת ספר תורה כנגד סעודת הודיה. בינתיים נעלמה חדות הנתינה ונשארו רק שיירי שיירים של אור שהיא מזריחה בלבבות הנותנים. גם חוטי משי - דקיקים ויקרים - שנרקמים בין נותנים למקבלים - אינם נראים, אפילו בראייה מיקרוסקופית. אבל אלי טרוד כל כך בחשבונותיו שאינו יכול להבחין בכך.

בנימין לומד עם אלי בחברותא בשעות הלילה. באחד הימים הוא הביא לו קובץ חידושי תורה שהוצא באחת הישיבות הגדולות. היו בו מאמרים תורניים מצוינים ששימחו את אלי. החוב לא נשאר פתוח זמן רב. לשבת קנה אלי לבנימין ספר הלכה מאיר עיניים. "נתן? יקבל!". טובה תחת טובה.

"אלי, רוצה תרסיס ניקוי למשקפיים?" - הציע לו ברוך, אברך צעיר ונמרץ שנמצא לעיתים קרובות בישיבה. "אשמח לקבל" ענה אלי. מוחו רשם כבר את החוב. "אחזיר לך משהו בהזדמנות", הוא אומר לברוך.

"תודה, אבל אין צורך, זה מהמפעל שלנו" ענה ברוך במאור פנים, ובשמחה שאין לה גבול וחשבון.

"ואם?"

"אז לא צריך להחזיר, זה שום דבר בשבילנו לתת תרסיס קטן חנים".

"טוב, אלי לא חושב שברוך צודק. גם אם יש להורין מפעל כדאי שתשמוור על כספם ועל רכושם ולא תחלק תרסיסונים חנים. אתה עלול למצוא את עצמך מנוצל. אביך עלול למצוא את עצמו מנוצל". את ההסבר הזה הוא השאיר בינו לבין עצמו. לא הטילו עליו תפקיד למנוע את ניצולם של האחרים. גם את ניצולו בסיטואציה ההיא של השפעת איש לא מנע. בסדר, הפעם הוא ייהנה מהתרסיס ולא יטרח להשיב טובה לברוך. ייהנה מהמפעל מבלי להשיב טובה. אלי חש מעין חגיגה קטנה - הנה הצליח לקבל טובה ולא לעמול להשיב בעבורה. יצא ברווח כפי שאומרים.

"אלי, תוכל להחתיים בחורים בקומה שלך על העצומה?"

"לא יודע".

"למה?"

"אף פעם לא עזרו לי להחתיים על עצומה".

"ביקשת?"

"לא, מעולם לא כתבתי עצומות", ענה אלי.

"אז למה שלא תעזור להחתיים?"

"כי לא נראה לי שבעתיד אכתוב עצומות, זה לא הטבע שלי, ואם כך, איך יוכלו להשיב לי טובה?"

"אז לא ישיבו", ניסו החברים לשכנע.

"לא. זה לא מתאים לי להתאמץ בשביל משהו שלא יוכלו להשיב לי עליו".
"חבל".

לאלי לא חבל. הוא מרגיש כל כך חזק, כל המשאבים שלו מנוצלים בבקרה מתמדת. דבר לא נעדר, שום פרט אינו חומק. לא קורה לו שהוא מבזבז את כוחותיו או את זמנו לשווא, גם מרצו וכספו לא מושלכים סתם כך. ומנגד, כל מי שעשה לו טובה - יכול להיות סמוך ובטוח שלא יצא נפסד.

"מישהו יכול לגשת במקומי לרב סדובסקי?" - שאל אלי, וחשש קצת שלא ישיג איש מחבריו. אביו של אלי ביקש ממנו לבוא הביתה הלילה, לעזור לו בפינוי שני ארונות ספרים שיוצאו מן הבית. וזהו בדיוק הלילה שבו הוא משמש בתורנות אצל ישיש חולני, שבישיבה דואגים לרווחתו הרוחנית והגשמית.

"אני אעשה את זה במקומך, אל תדאג", אמר ברוך בחדווה. "באמת תודה. מתי אוכל להשיב לך משהו במקום?"

"אין צורך", ענה ברוך "זה קשור למפעל שלנו".

"הו, מצוין!" - שמח אלי.

בדרכו הביתה הוא שחזר שוב את הדו-שיח ביניהם. "משהו מוזר קורה כאן", ציין אלי לעצמו. "בשנה האחרונה, מאז שהגיע לכאן ברוך הוא עזר לי כמה וכמה פעמים. הביא דברים נדרשים, ויתר על מקום או תפקיד, הסכים לבצע משהו שאני התחייבתי לבצעו. בכל אחת מן הפעמים - הצעתי לו מיד עזרה בתמורה, מעין פירעון חוב, ותמיד נענית באותה תשובה: "זה במסגרת המפעל, הכול בסדר". ותמיד היה הקול מפזז, ונלוו לו פנים שטופות רננה.

"איזה מפעל יש להורים של ברוך? מה קשור המפעל לביקור אצל ישישים או לויתור על מקום בהיכל לקראת ביקורו של ראש הישיבה, או לטרח בדבר בירור ממושך בעניין שאלי היה זקוק בו למידע? איזה מין מפעל זה שמתקשר לכל דבר? ומה כל כך משמח במפעל ההוא?" למחרת בחדר האוכל שאל אלי את החברים: "תגידו, אתם יודעים אולי במה עובד אבא של ברוך, האברך הצעיר שנמצא הרבה בישיבה?"

"ברוך מינץ?"

"בדיוק" אישר אלי.

"למה אתה חושב שהוא עובד?"

"יש להם מפעל. אני שואל - מפעל של מה? מה מייצרים שם?"

"אנחנו כנראה לא מדברים על אותו ברוך. אברך גבוה?"

"די"

"ממושקף"

"כן"

"חתן של הרב שור?"

"בדיוק"

"אז טעית. להורים שלו אין מפעל" אמר חבר בטון יודע ובטוח בעצמו.

"אלא?"

"הוא קָבֵה בחיידר, בכיתה ח', ומוסר לפעמים הרצאות ב'ערכים'".

"אתה בטוח?"

"לגמרי". החברים מסביב אישרו. חלקם מכירים את ברוך היכרות קרובה מאוד.

"אז למה ברוך אומר אחרת?" - מתפלל אלי.

"לא אומר אחרת, עד כמה שידוע לי". "וגם לי", "ולי".

"לי הוא אמר אחרת", התעקש אלי.

"אמר לך משהו על מפעל?"

"כן, כמה וכמה פעמים".

"תברר איתו".

"זה מה שאעשה".

למחרת פגש אחד החברים את ברוך וניסה לשאול את שהטריד את אלי, כי גם בו ניצתה הסקרנות. "ברוך, יש לך עניין להסתיר את העיסוק של אבא שלך?"

"להסתיר? למה להסתיר?" ברוך לא הבין למה צריך בכלל להסתיר עיסוקים, בטח ובטח שלא מצא סיבה להסתיר את העיסוק של אביו.

"אז למה אמרת לאלי דברים על המפעל של ההורים?"

ברוך הצטחק. "זה לא בסתירה, אבא שלי רבה בחיידר ומרצה, ויחד עם זה יש לו גם מפעל".

"מה זאת אומרת?"

"אבא שלי מדבר תמיד על כך שאנחנו, כולנו, עובדים בשירות הרחמים. אנחנו מביאים אור וברכה לעצמנו ולעולם, לא עושים טובות בגלל משהו ולא כדי לקבל משהו. החשבונאות הזאת קטנה עלינו. 'ההוא אמר לי, הביא לי, לקח לי, שיבח אותי, העליב, אז אני עושה את כל אלו לו'. אבא אומר, שאנשים מתכווצים לגודל של 'ראש סיכה' בגלל חשבונות כאלו". ברוך דיבר על 'ראש הסיכה' ורתיעתו ניכרה על פניו. מה שבעיניו של אלי רצוי ומצוי ושווה מאמץ - בעיניו קטן ושווה התרחקות.

"ואיך קשור המפעל?"

"מפעל לייצור רחמים, ככה אבא שלי לימד אותי מגיל מאוד צעיר להסתכל על זה. משווקי רחמים. למישהו קשה? תושיטו יד, לא משנה מה הוא עשה לכם אתמול ואיך יתנהג אליכם מחר. למישהו חסר? תמלאו את מחסורו, גם אם לא תראוהו יותר לעולם. מישהו בודד? חייכו אליו, שמחו אותו. רק כדי לשמח. הרחמים שלנו בכלל לא קשורים לדרך שבה יקבלו אותם, למי שיקבל אותם ולסיבה שיקבלו אותם. אנחנו מלאי חמלה ואהבה לילדים היקרים של השם. מה הוא רחום אף אתה רחום".

"זה בעצם לעבוד במפעל של השם", אומר דוד. "הוא ק-ל מלא רחמים, ואם אתם בשירות הרחמים"---

--- "אז אנחנו בשירותו". "תפסת מהר" חייך ברוך, וכבר מיהר לדרכו - זו דרכם של עובדים חרוצים במפעלי ענק, הם לא מבזבזים זמן בשיחות, אלא אם כן השיחות עצמן הן חלק מפס הייצור, ויש הרבה שיחות כאלו שנערכות בשירות הרחמים.

על אלי עברו כמה שבועות עד שהגיע לבירור. שבעה ימים של התחשבנויות קטנות ומפורטות, של טובה תחת טובה והתעלמות תחת התעלמות. לפעמים הוא הרגיש תחושת הקטנה, כיווץ, ולא היה לו מושג למה. לא עלה בדעתו הקשר בין הפנקסנות שלו למצעד לעבר גודל "ראש הסיכה". קרה גם שנמאס לו קצת לחשב מי עשה או לא עשה, אמר או לא אמר, עזר או לא עזר ומתי, ואחר כך לזכור זאת, אבל הוא מיד הזכיר לעצמו את סכנת הניצול, והמשיך לעמוד על המשמרת - בשירות החשבונות.

"רוצה עוגת שמרים טובה?" - הציע לו ברוך "אימא שלי שלחה".

"תודה". ענה אלי. הפעם הוא הקדים את ברוך "והיא מהמפעל?"

"בטח!"

"בוא תסביר לי את זה פעם" ביקש אלי.

"בשביל מה?"

"כי שמעתי שאין בכלל מפעל, והייתי שמח לדעת למה המצאת אותו".

"אין מפעל? בטח יש", צחק ברוך בדידות. הוא הסביר לאלי את המפרט של מפעל הרחמים - אוהבים ונותנים ללא תנאי, בלי סיבה, לא למען התוצאה רק למען היותנו אנשים נותנים ומביאי ברכה. שהרי נבראנו בצלם אלוהים, וזו דרכו אלינו. "ואיך מתרחב אז הלב, אלי, איך זורמת ברכה בכל ערוציו, ואיך מאירות העיניים! המפעל הזה מתגמל את העובדים שלו ללא הרף. מקבלים קידום חופשי ותמורה שאין דומה לה בעולם. 'ונתן לך רחמים'".

אין צורך בשום פרוטקציה כדי להתקבל לעבודה במפעל הרחמים. כל יהודי יכול, בכולנו נשמה שהיא חלק אלוהי ממעל, המאיר לארץ ולדרים עליה ברחמים. אבל אלי חושש שהוא לא יוכל להתקבל תיכף ומיד. לא ביום אחד עוברים מהצטיינות פנקסנית לעבודה במפעל. ובכל זאת, יודע אלי, שמה שהיה לא יהיה. הבחורים שכחו את חסדיו כשהיה בן ארבע-עשרה, אמת. והוא - בסכלותו ובצרות ראייתו העניש על כך את עצמו עד שנתו התשע-עשרה. לא עוד. במקדם מאוד הוא יצורף כעובד מן השורה למפעל - בשירות הרחמים.

מצטרפים למפעל

ח' רזנברג

אלי	ברוך	
		תפיסת עולם ביחס לנתינה
		ביטויים התנהגותיים בחיי היום-יום
		רגשות נלווים
		תגובות הסביבה

מצטרפים למפעל

ח' רזנברג

אלי	ברוך	
		תפיסת עולם ביחס לנתינה
		ביטויים התנהגותיים בחיי היום-יום
		רגשות נלווים
		תגובות הסביבה

בס"ד "כל אחד מצטרף לפסל"

אני

מכיתה

בבית-ספר

מתכונות בלי נדר להצטרף למפעל הרחמים בן ש:

(1)

(2)

(3)

על החתום

.....

בס"ד "כל אחד מצטרף לפסל"

אני

מכיתה

בבית-ספר

מתכונות בלי נדר להצטרף למפעל הרחמים בן ש:

(1)

(2)

(3)

על החתום

.....

